

niet om zijn straatje schoon te vegen, 'want het is niet schoon', wel wil hij nogmaals wijzen op het grijs tussen zwart en wit. 'Als ik een paar dagen niet in de slums was geweest, dan was ik veel eerder geneigd op te breken dan wanneer ik er weer eens een keertje was geweest. Dan dacht ik: het gaat allemaal over de hoofden van die mensen heen. Misschien dat we hier toch wel iets aardigs zouden kunnen doen. Die mensen in de slums, dat zijn Jantje en Pietje die geen greintje benul hebben van wat er gebeurt en dat ook niet kunnen hebben. Wij waren zelf de laatste weken al slecht geïnformeerd en dan hadden wij nog kranten uit Holland en de BBC.'

Die mensen uit de slums, die 'Jantje en Pietje' uit de laagste inkomensgroepen zijn min of meer toevallig met elkaar terecht gekomen in die slums. 'De mensen zijn na het uiteenvallen van het Britse rijk over het Indische subcontinent heen en weer geslingerd' (Manhave). Dat heeft onder meer tot gevolg dat de samenstelling van de bevolking in een krottenwijk buitengewoon ingewikkeld kan zijn. Een

voorbeeld daarvan is te vinden in een rapport over de wijk Azam Basti. Het werd in 1969 uitgebracht na een onderzoek dat werd verricht door drs. J. H. de Goede en drs. T. J. Segaar, ten behoeve van het Algemeen Diakonaal Bureau. Dit onderzoek trok de aandacht van de Pakistaanse autoriteiten en heeft zodoende bijgedragen tot het opzetten van het huidige project.

Inventaris

In het rapport komt een 'inventarislijst' voor van de bevolkingsgroepen in de wijk met een korte beschrijving van hun achtergrond en hun huidige omstandigheden. Het waren:

- Punjabi-christenen; de voorouders van de christenen in de wijk waren over het algemeen Hindoes en behoorden tot de kaste der 'untouchables', die in de Punjab 'Chura's' en in India 'Paria's' werden genoemd. Sinds het midden van de negentiende eeuw heeft de missie en de zending onder hen veel succes gehad, omdat velen in het christendom de gelegenheid zagen hun positie te verbeteren: een aantal christenen kreeg de beschikking over eigen land, anderen ontvingen onderwijs op de missie- en zendingsscholen en kozen daarna een niet-agrarisch beroep, enkelen konden een baan krijgen in de Engelse bureau-

cratie of in het leger. De meerderheid van de christenen die nu in Azam Basti woont, bleef echter de laagste sociaal-economische positie innemen als landarbeider en 'sepi' (knecht van de 'landlord'), waarbij zij vóór 1947 afhankelijk waren van de Sikhs en Hindoes en daarna van de Moslims. De christen-vrouwen werkten eveneens voor de landeigenaar, zij maakten zijn huis en stallen schoon en maakten de producten van het land klaar voor consumptie. Na de komst van de Moslims uit India (bij de onafhankelijkheid in 1947) ontstond er in de West-Punjab een groot landgebrek en werden deze christenen gedwongen elders werk te zoeken. De meeste christenen in Azam Basti zijn tussen 1950 en 1960 naar Karachi gekomen, meestal met het gehele gezin. Bijna allen hebben zij nog verwanten in de Punjab wonen.

- Migranten uit India: vóór 1947 waren sommigen van hen landeigenaar, anderen waren kleine handels- of ambachtslieden in dorp of stad geweest. Niet alleen professioneel maar ook cultureel bestaan er grote verschillen tussen deze migranten. Zij die uit de Oost-Punjab zijn gekomen, hebben eenzelfde culturele achtergrond als de West-Punjabi, die echter verschilt van hen die uit het gebied rondom Delhi afkomstig zijn. Zij allen hebben echter sterk verlangd naar de stichting van Pakis-

